

IASSW - Verklaring van ethische principes in het Global Social Work (2018)

Het document “Verklaring van ethische principes” werd op de Algemene Bijeenkomst van de IFSW en de Algemene Vergadering van de IASSW goedgekeurd in Dublin, Ierland, juli 2018.

Deze Verklaring¹ van ethische principes (verder: de Verklaring) werd opgesteld met als doel sociaal werkers² te ondersteunen in hun aspiraties de hoogst mogelijke standaarden van ethische praktijken te bereiken, door een proces van voortdurend debat, zelfreflectie, bereidheid om met ambiguïteiten om te gaan en zich te engageren in ethisch verantwoorde besluitvormingsprocessen om zo tot ethische resultaten te komen. Elk van de principes in deze verklaring moet in samenhang met de andere principes gelezen worden en niet afzonderlijk.

Deze verklaring engageert zich expliciet tot het waarderen van de mensen waar sociaal werkers mee werken. Door deze verklaring te aanvaarden verbinden wij ons als opleiders in sociaal werk, als studenten, onderzoekers en beoefenaars van het beroep om de kernwaarden en principes van de sociaal werkprofessie zoals ze in deze verklaring uitgeschreven staan, hoog te houden. Een dergelijke verklaring functioneert best als het de morele drijfveer van de sociaal werker weerspiegelt met zijn engagement geen schade te berokkenen, zich in te zetten voor sociale rechtvaardigheid, de inherente waardigheid van de mens te erkennen en zich achter de universele en onvervreembare rechten van de mens te scharen.

Door onze inherente kwetsbaarheid te erkennen en meer in het bijzonder die van de mensen waarmee of waarvoor we werken, is deze verklaring ontworpen om op meervoudige niveaus rekenschap te verzekeren: ten aanzien van individuen, families, groepen en gemeenschappen waarmee we werken, organisaties waarin we werken en de bredere maatschappelijke contexten waarin de sociaalwerkopleidingen, de praktijk en het onderzoek zich situeren.

We erkennen dat er een fundamentele conceptuele verschuiving nodig is van een positie die de menselijke waardigheid in eerste instantie in de context van autonomie situeert naar een context die de intersubjectiviteit en de onderlinge verbondenheid van menselijke waardigheid en mensenrechten erkent. In tegenstelling tot de stelling dat mensen autonome en onafhankelijke wezens zijn - zoals de liberale theorie die voorstelt - zijn we als menselijke wezens allemaal ingebed in samenlevingen en gemeenschappen en zijn we afhankelijk van hun sociaal-politieke, economische en culturele structuur en gewoontes. Kwetsbaarheid is een universele dimensie van de menselijke conditie. Dit standpunt miskent echter niet de handelingsmogelijkheden van mensen bij het bevrijden van zichzelf op persoonlijke en politiek vlak noch de verantwoordelijkheid van sociaal-politieke, economische en culturele systemen in het verzekeren van ontwikkeling en welzijn.

---

¹ Deze verklaring is: a) het resultaat van de verwerking van feedback die ontvangen werd tijdens de consultatierondes; b) een poging om de Westerse hegemonie in praktijk, opleiding en onderzoek van sociaal werk te pareren; en c) een inspanning om aan een dekoloniserende agenda te werken.

² Het concept ‘sociaal werker’ wordt hier gebruikt en omvat zowel sociaal werk opleiders, studenten, onderzoekers en praktijkmensen alsook de categorieën sociaal werkers die afhankelijk van verschillende contexten anders genoemd worden, zoals bijvoorbeeld jeugdwerkers, opbouwwerkers en gemeenschapswerkers, mensen in de kinderopvang, probatieofficieren en ambtenaren van sociale bijstand. Ze slaat niet op de mensen uit bovenstaande omschrijvingen die buiten het sociaal werk staan en eventueel een eigen ethische code hebben.

Sociaal werkers erkennen de politieke dimensie van hun professie als de consequentie van de macht en autoriteit die hen door de staat toegewezen wordt om acties te ondernemen met of voor mensen binnen de grenzen van de ethische principes van het beroep.

Sociaal werk als beroep is dynamisch, kritisch en betrokken op mensen en hun meervoudige omgevingen. Er bestaat een resem waarden en ethische principes die ons als sociaal werkers richting geven. Dit gegeven wordt erkend in de Globale Definitie van het Sociaal Werk van 2014 die een gelaagde definitie is en die regionale en/of nationale toelichting aanmoedigt. Op dezelfde wijze kan ook onderhavige verklaring toegelicht en/of aangepast worden naar gelang de nationale en/of regionale niveaus, in zoverre dat in overeenstemming is met de intentie en de geest van deze verklaring.

Opleidingen, onderzoekscentra en organisaties die sociaal werkers tewerkstellen moeten aan infrastructurele regelingen en ontwikkelingsmogelijkheden werken om het mogelijk te maken deze ethische imperatieven te bereiken. Niet alleen sociaal werkers zijn verantwoordelijk voor deze ethische praktijken; organisaties moeten evenzeer hun verplichtingen opnemen om ethische praktijken te ondersteunen.³

Deze verklaring vertrekt van de Definitie van Global Sociaal Werk van 2014 die luidt als volgt:

Sociaal werk is een beroepspraktijk en een academische discipline die sociale verandering en ontwikkeling, sociale cohesie en empowerment en bevrijding van mensen faciliteert. De principes van sociale rechtvaardigheid, mensenrechten, collectieve verantwoordelijkheden en respect voor verschillende vormen van diversiteit staan centraal in het sociaal werk. Onderbouwd door sociaalwerktheorie, sociale wetenschappen, menswetenschappen en inheemse kennis, engageert sociaal werk mensen en structuren om levensproblemen aan de pakken en het welzijn te bevorderen.

Principes

1. Erkenning van de inherente waardigheid van de mens.

- 1.1) Vanuit de erkenning van de inherente waardigheid van alle mensen, streven sociaal werkers naar empathische relaties en stellen dat 'er zijn voor de Ander'⁴ (mensen waar sociaal werkers mee of voor werken) een van de fundamenteën van hun ethische praktijk is. Sociaal werkers geven daarbij aan de unieke Andere de voorrang die traditioneel aan het Ik wordt toegekend. Het idee is alle mensen te behandelen zoals zij willen worden behandeld en zoals we zelf behandeld zouden willen worden.
- 1.2) Sociaal Werkers tonen respect voor de inherente waarde en waardigheid van alle mensen in houding, woord en daad. Daarom moet er onderscheid gemaakt worden tussen enerzijds de onvoorwaardelijke positieve houding tegenover personen en anderzijds die attitudes van mensen, gedragingen en/of socio-politieke en culturele contexten die misschien zouden moeten veranderen. Omdat we personen respecteren, bestrijden we tezelfdertijd ook

---

³ Zie Agius, A., & Jones, D.N. (2012). *Effective and ethical working environments for social work: The responsibilities of employers of social workers*. Bern: International Federation of Social Workers. Opgehaald van: <https://www.ifsw.org/effective-and-ethical-working-environments-for-social-work-the-responsibilities-of-employers-of-social-workers-2/>

⁴ Het concept 'Ander' is ontleend aan Emmanuel Levinas. Voor Levinas betekent verantwoordelijk zijn, zichzelf beschikbaar maken in dienst van de Andere op zo'n manier dat iemands eigen leven intrinsiek verbonden is met dat van de anderen. De rechtvaardiging van het Ik start voor Levinas met de andere. Ons antwoord op de oproep van de ander definieert ons eigen ik. Zie Levinas, E. (1985). *Éthique et infini*, Livre de Poche, 1984. Nederlandse Vertaling: *Ethisch en oneindig*. Gesprekken met Philippe Nemo. Kok ten Have (2006)

opvattingen en acties van diegenen die zichzelf of anderen zouden kunnen stigmatiseren of de waardigheid van mensen zouden krenken.

- 1.3) Sociaal werkers beseffen dat de nood aan dergelijk onderscheid toegelicht in 1.2. een kritische reflexieve praktijk vraagt. Als sociaal werkers (net zoals de mensen waarmee we werken) brengen we onze eigen geschiedenissen, ons lief en leed, onze waarden en onze religieuze spirituele en culturele oriëntaties mee in onze werkrelaties. Kritische reflectie over hoe het persoonlijke het professionele beïnvloedt en vice versa moet het fundament zijn van de dagelijkse ethische praktijk.
- 1.4) Omdat sociaal werkers de sterktes en inherente waardigheid eigen aan elke persoon erkennen, erkennen sociaal werkers ook hun eigen inherente kwetsbaarheid⁵ en die van de mensen waarmee we werken. Aansluiten bij, erkennen van en omgaan met kwetsbaarheden zijn constitutief voor sterktes en zijn ook bronnen voor groei, ontwikkeling en menselijk bloei.

2. Mensenrechten bevorderen

- 2.1) Sociaal Werkers bevorderen en staan achter de fundamentele en onvervreembare mensenrechten van alle menselijke wezens zoals die beschreven zijn in de mensenrechteninstrumenten en conventies zoals de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, het Kinderrechtenverdrag, het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke rechten, het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie, het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, de VN Verklaring over de rechten van Inheemse Volkeren, het Internationaal Verdrag ter bescherming van alle arbeidsmigranten en van hun gezinsleden en de internationale arbeidsnormen van de IAO.
- 2.2) Sociaal werkers respecteren en verdedigen het principe van ondeelbaarheid van de mensenrechten en bevorderen alle burgerlijke, politieke, economische, sociale, culturele en milieurechten.
- 2.3) Erkennende dat het concept 'cultuur' soms ingezet wordt om mensenrechtenschendingen te verhullen, functioneren sociaal werkers als culturele bemiddelaars om consensus op te bouwen, een gepast evenwicht te vinden in de onderlinge spanningen tussen mensenrechten en zijn ze pleitbezorgers voor de rechten van de gemarginaliseerde, gestigmatiseerde, uitgesloten, uitgebuite en onderdrukte individuen en groepen.
- 2.4) Sociaal werkers erkennen dat mensenrechten noodzakelijk samengaan met collectieve verantwoordelijkheid en begrijpen dat individuele mensenrechten alleen op dagelijkse basis gerealiseerd kunnen worden als mensen verantwoordelijkheid voor elkaar en voor de omgeving opnemen en als ze werk maken van wederkerige relaties in de gemeenschappen.
- 2.5) Sociaal werkers informeren mensen over hun rechten en ondersteunen mensen in hun pogingen toegang te krijgen tot die rechten.

---

⁵ Alle mensen zijn lichamelijke wezens. Ze zijn geen gefragmenteerde, geïsoleerde entiteiten waarbij het Zelf gezien zou worden als afgescheiden en onafhankelijk van de rollen die ze vervullen. Krachtens zijn 'in de wereld te zijn' is iedereen in verschillende mate kwetsbaar. Dit principe vecht de notie van sociaal werker als expert, onthechte en neutrale figuur aan en ondersteunt het idee van een gedeelde inherente kwetsbaarheid met alle mensen.

2.6) Sociaal werkers erkennen de overheid als sleutelfiguur in de verdediging, bevordering en vervulling van mensenrechten.

3. Sociale rechtvaardigheid bevorderen

Sociaal werkers bevorderen sociale rechtvaardigheid in de brede samenleving en in relatie tot de mensen waarmee ze werken. Dit betekent concreet:

3.1) Discriminatie en institutionele onderdrukking aanvechten

a) Sociaal werkers vechten discriminatie aan op de volgende vlakken (maar is daar niet toe beperkt): fysieke of geestelijke beperkingen, capaciteiten, leeftijd, cultuur, genderidentiteit, seksuele oriëntatie, ras, etniciteit, taal, religie, spirituele geloofsvormen, politieke opvattingen, socio-economische status, armoede, klasse, familiestructuur, relatievorm en nationaliteit (of het gebrek daaraan).

b) Sociaal werkers realiseren zich hoe ideologie, wetten, beleid, regelgeving, gewoontes of praktijken ongelijkheden kunnen creëren en mensen uit bepaalde groepen gelijke behandeling ontzeggen.

c) Sociaal werkers verzetten zich tegen geïstitutionaliseerde discriminatie en onderdrukking in alle mogelijke vormen.

3.2) Respect voor diversiteit

a) Sociaal werkers werken aan de versterking van inclusieve gemeenschappen die de etnische en culturele diversiteit van samenlevingen respecteren. Ze houden daarbij rekening met verschillen op het niveau van het individu, de familie, de groep en de gemeenschap.

b) Sociaal werkers erkennen dat het respect voor en de acceptie van diversiteit niet mag gebruikt worden om de grenzen van moreel relativisme te verbreden tot op het punt dat de rechten van bepaalde groepen of personen, inclusief het recht op leven (bijvoorbeeld van vrouwen en seksuele, etnische en religieuze minderheden) geschonden zouden worden. Sociaal werkers problematiseren en verzetten zich tegen culturele praktijken die het volwaardig genieten van de mensenrechten inperken.

c) Sociaal werkers erkennen dat het construeren en framen van sociaaleconomische thema's als 'culturele kwesties' in veel gevallen de onderliggende structurele factoren die tot psychosociale problemen leiden, ontkennen of minimaliseren.

3.3) Rechtvaardige toegang tot voorzieningen en bronnen

a) Sociaal werkers bepleiten en streven naar de toegang tot een rechtvaardige verdeling van hulpbronnen en welvaart. Ze erkennen dat grote ongelijkheid gecombineerd met armoede een bedreiging is voor de menselijke ontwikkeling.

b) Sociaal werkers ondersteunen het recht van de mensen op een duurzaam inkomen uit waardig werk en/of een universele sociale zekerheid.

3.4) Onrechtvaardige beleidsmaatregelen en praktijken bestrijden

a) Sociaal werkers wijzen hun werkgevers, beleidsmakers, politici en het brede publiek op situaties waar beleidsmaatregelen en toegang tot hulpbronnen ontoereikend zijn of waar beleidsmaatregelen en praktijken onderdrukkend, onrechtvaardig of schadelijk zijn. Als sociaal werkers zo handelen, mag dit niet strafbaar gesteld worden.

b) Sociaal werkers moeten zich bewust zijn van situaties die hun eigen veiligheid en beveiliging kunnen bedreigen. In dergelijke omstandigheden moeten ze weloverwogen keuzes maken. Sociaal werkers zijn niet verplicht op te treden als ze zichzelf in gevaar zouden brengen.

c) Overkoepelende organisaties als de IASSW en de IFSW hebben de plicht om in samenwerking met de werkgevers van sociaal werkers en/of hun nationale professionele of statutaire organisaties de bescherming en verdediging op te nemen van sociaal werkers die bedreigd worden in het uitoefenen van hun opdracht vanwege hun opvattingen of in het geval ze de aandacht trekken op onrechtvaardigheden.

3.5) Bouwen aan solidariteit

Sociaal werkers werken in gemeenschappen en met hun collega's, binnen en buiten hun beroep, aan solidaire netwerken om naar een maatschappelijke transformatie en inclusieve en verantwoordelijke samenlevingen te werken.

4. Zelfbeschikkingsrecht bevorderen

4.1) Sociaal werkers erkennen dat mensen handelingsbekwaam en autonoom zijn

4.2) Sociaal werkers respecteren en bevorderen de rechten van mensen om eigen keuzes te maken en beslissingen te nemen met die beperking dat deze de rechten en legitieme belangen van anderen niet bedreigen.

4.3) Sociaal werkers erkennen dat hoewel individuen autonoom zijn in de betekenis dat ze vrijheid van denken hebben (wat misschien wel de meest fundamentele en onvervreembare vrijheid is) die hun niet kan worden afgenomen, dit toch geen garantie is voor de uitoefening van het zelfbeschikkingsrecht.

4.4) Sociaal werkers erkennen dat de ogenschijnlijk vanzelfsprekende veronderstelling van het recht op zelfbeschikking in diverse contexten dikwijls de verdrukkende, marginaliserende, uitbuitende, gewelddadige en uitsluitende socioculturele, economische en politieke determinanten van menselijke ontwikkeling en functioneren ontkent.

4.5) Sociaal werkers erkennen de realiteit van mensen wier vermogen tot zelfbeschikking dikwijls beperkt wordt door diverse factoren, waaronder de controlerende functie die sociaal werkers opnemen in werkgebieden van kinderzorg en jeugdbescherming, strafrecht, personen met een beperking en geestelijke gezondheid.

4.6) Sociaal werkers erkennen dat de handelingsmogelijkheden van individuen sterk verweven zijn met structurele voorwaarden en dat het ideaal van zelfbeschikking toegang tot bronnen vraagt als goed onderwijs, waardig werk, toegang tot gezondheidszorg, veilige en stabiele huisvesting, veiligheid en zekerheid, adequaat sanitair, proper water, niet vervuilde omgevingen en toegang tot informatie.

4.7) Sociaal werkers erkennen dat dominante sociaalpolitieke en culturele discours en praktijken voedsel geven aan meerdere als vanzelfsprekend aangenomen veronderstellingen en denkfouten die zich uiten in het normaliseren en naturaliseren van een reeks vooroordelen, onderdrukkingen, marginalisering, uitbuiting, geweld en uitsluitingen.

4.8) Sociaal werkers erkennen dat de basis van de dagelijkse ethische en anti-oppressieve praktijken ligt in het ontwikkelen van strategieën om een versterkt bewustzijn te ontwikkelen over de als waarheid aangenomen veronderstellingen over onszelf en over de mensen waarmee we ons engageren.

5. Het recht op participatie bevorderen

5.1) Sociaal werkers werken aan het opbouwen van eigenwaarde en de mogelijkheden van mensen en voorzien mensen van bronnen om volledig te kunnen participeren in hun samenlevingen. Ze bevorderen hun betrokkenheid bij en participatie in beslissingen en acties die hun leven beïnvloeden.

5.2) Sociaal werkers dragen bij aan de creatie van betekenisvolle plaatsen en processen om mensen te laten participeren in de beleidsvorming.

5.3) Sociaal werkers bevorderen inclusie van mensen die van participatie uitgesloten zijn of niet kunnen genieten van bronnen omwille van de verschillende in 3.1.a opgesomde criteria.

6. Respect voor vertrouwelijkheid en privacy.

6.1) Sociaal werkers respecteren en werken overeenkomstig de rechten van de mens op vertrouwelijkheid en privacy.

6.2) Dergelijk recht op vertrouwelijkheid en privacy kan eventueel doorbroken worden als er risico is op schade voor zichzelf of voor anderen.

6.3) Sociaal werkers erkennen dat het recht op vertrouwelijkheid en privacy in bepaalde statutaire of gemandateerde posities beperkt is.

6.4) Sociaal werkers informeren mensen waarmee ze werken over dergelijke beperkingen van vertrouwelijkheid en privacy.

6.5) In bepaalde culturele contexten gekenmerkt door – ‘een gerichtheid op de eigen groep’ of communitaristische leefwijze, respecteren en houden sociaal werkers zich aan het recht op en de keuze van die mensen om voor een gedeelde vertrouwelijkheid te kiezen, in zoverre dit de rechten van de individuen niet schendt.

7. Een holistische kijk op de persoon.

7.1) Sociaal werkers erkennen de biologische, psychologische, sociale, culturele en spirituele dimensies van het bestaan van mensen en begrijpen en behandelen mensen alle als ‘volledige personen’. Dergelijke erkenning wordt gebruikt om holistische assessments en interventies te formuleren met volledige medewerking van mensen, organisaties en gemeenschappen waarmee sociaal werkers werken.

7.2) Sociaal werkers werken samen met leden van interdisciplinaire teams om zo tot holistische wenselijke resultaten te komen.

8. Ethisch gebruik van technologie en sociale media.

- 8.1) De ethische principes die in deze verklaring toegelicht worden, zijn van toepassing op alle contexten van de sociaalwerkpraktijken, opleidingen, onderzoek, zowel in het geval van een-op-een contacten als bij het gebruik van digitale technologie en sociale media⁶.
- 8.2) Sociaal werkers moeten beseffen dat het gebruik van digitale technologie en sociale media specifieke gevaren met zich meebrengt voor wat vertrouwelijkheid en privacy betreft. Ze moeten de nodige preventieve maatregelen nemen om zich daartegen te verdedigen. Een geïnformeerde toestemming moet dergelijke eventuele begrenzing aan vertrouwelijkheid en privacy duidelijk maken.
- 8.3) Sociaal werkers beseffen dat de verificatie van de identiteit van gebruikers van onlinediensten, inclusief leeftijdscontrole en geografische afkomst bepaalde problemen met zich kan meebrengen. Wat bijvoorbeeld als men geregistreerd en/of bevoegd is in een bepaalde plaats maar de onlinegebruikers zich buiten die jurisdictie bevinden? Of bijvoorbeeld de problemen bij het verzekeren of de gebruiker al dan niet meerderjarig is om te kunnen instemmen. Sociaal werkers moeten de praktische en ethische implicaties van dergelijke kwesties bespreken met de hun registrerende en/of mandaterende instellingen.
- 8.4) Sociaal werkers erkennen potentiële valkuilen van asynchrone communicatie en communicatie waarbij de identiteit van de personen waar ze mee werken niet te verifiëren is, bijvoorbeeld wanneer intenties tot doodslag of suicide, seksueel misbruik van kinderen en huiselijk geweld aan het licht komen. Online counseling betekent niet dat sociaal werkers niet de plicht hebben dit te rapporteren volgens de nationale regelgeving en de personen of anderen die al dan niet potentieel in gevaar zijn te beschermen.
- 8.5) Bij het gebruik van internetdienstverlening met groepen verzekeren sociaal werkers er zich van dat ze het principe van inclusiviteit volgen en dat geen enkele persoon uitgesloten wordt van participatie door een of andere opzettelijke nalatigheid.
- 8.6) Sociaal werkers posten geen afbeeldingen van personen waar ze mee werken zonder hun instemming. Ze posten geen afbeeldingen van kinderen zonder de instemming van de ouders of wettelijke vertegenwoordigers.
- 8.7) Wat sociaal werk opleidingen betreft moeten opleidingen, zoals beschreven in 6.4. van 'de globale standaarden van sociaal werk opleidingen en training', de hoogste graad van kwaliteit van het opleidingsprogramma garanderen, op welke wijze dit ook wordt aangeboden. In gevallen van afstandsleren, gemengde vormen van leren, gedecentraliseerde en/of internet gebaseerde opleidingen moeten er mechanismen voor lokale instructie en supervisie ingezet worden, in het bijzondere voor wat betreft het luik veldwerk in het programma.

---

⁶ Deze slaan op bijvoorbeeld counseling en research via e-mail, video, online zelfhulpgroepen of het gebruik van Facebook of Whatsapp, die al dan niet als enige gebruikt worden of in combinatie met een-op-een-contacten.

- 8.8) Het is de verantwoordelijkheid van de sociaal werker om bewijs van zijn ethische praktijk te geven, ongeacht de aard van de sociaalwerkpraktijk.

9. Professionele integriteit

- 9.1) De nationale associaties en organisaties hebben de verantwoordelijkheid eigen codes te ontwikkelen en deze ethische codes of ethische richtlijnen regelmatig te updaten om ze in overeenstemming te houden met deze Verklaring, rekening houdend met de regionale situaties. Het is ook de verantwoordelijkheid van de nationale organisaties om sociaal werkers en opleidingen sociaal werk te informeren over deze verklaring van ethische principes en ook over hun eigen ethische richtlijnen. Sociaal werkers moeten werken in overeenstemming met de gangbare ethische code of richtlijnen in hun land.
- 9.2) Sociaal werkers moeten de vereiste kwalificaties hebben en de vereiste vaardigheden en competenties onderhouden om hun job uit te oefenen.
- 9.3) Sociaal werkers ondersteunen vrede en geweldloosheid. Sociaal werkers kunnen naast militair personeel werken in humanitaire missies en meewerken bij vredeshandhaving en heropbouw. Sociaal werkers die binnen een militaire of in een context van vredesmissies werken, moeten altijd de waardigheid en handelingsmogelijkheden van mensen als primaire focus houden. Sociaal werkers mogen niet toelaten dat hun kennis en vaardigheden voor inhumane doelstellingen gebruikt worden zoals foltering, militair toezicht, terrorisme en conversietherapie. Ze mogen geen wapens gebruiken in hun professioneel en persoonlijk optreden tegenover mensen.
- 9.4) Sociaal werkers moeten integer handelen. Dit houdt in dat ze geen misbruik maken van hun machtspositie en vertrouwensrelaties met de mensen waarmee ze werken. Ze respecteren de grenzen tussen persoonlijk en professioneel leven en gebruiken hun positie niet voor persoonlijk of materieel gewin.
- 9.5) Sociaal werkers erkennen dat het geven en ontvangen van kleine giften deel is of kan uitmaken van het sociaal werk en culturele gewoontes van bepaalde culturen en landen. In dergelijke situaties dient men zich naar de plaatselijke nationale ethische codes te voegen.
- 9.6) Sociaal werkers en hun werkgevers erkennen de noodzaak om stappen te ondernemen voor professionele en persoonlijke zelfzorg om burn-out te voorkomen en om de werkrelaties en -resultaten te verbeteren.
- 9.7) Sociaal werkers erkennen dat ze aansprakelijk zijn voor hun optreden ten aanzien van mensen, collega's, werkgevers, professionele organisaties en lokale, nationale en internationale wetten en verdragen. Waar deze aansprakelijkheid conflicten teweeg zou brengen, moet er onderhandelend worden om de schade voor personen te beperken. Beslissingen moeten altijd op empirisch bewijs, praktijkwijsheid en ethische, wettelijke en culturele overwegingen steunen. Sociaal werkers moeten bereid zijn tot transparantie over redenen voor hun keuzes.
- 9.8) Sociaal werkers en hun werkgevers scheppen voorwaarden op de werkplek en in landen waar de principes van deze verklaring en eigen nationale codes besproken, geëvalueerd en

hooggehouden worden. Sociaal werkers en de diensten die hen tewerkstellen, bevorderen en mengen zich in het debat om ethisch verantwoorde beslissingen mogelijk te maken.

Post Scriptum van de vertaler.

Deze werkvertaling kwam tot stand na gesprekken en correspondentie tijdens de consultatierondes en tijdens het Congres in Dublin Juni 2018 met o.a. [Vishanthie Sewpaul](#), drijvende kracht achter de herwerking van de oudere 'Codes Of Ethics' voor International en Global Sociale Work. Met deze vertaling scharen wij ons ook achter de bedoeling en inzet van de tekst. Deze wil niet zozeer een strakke deontologische code aanbieden maar vooral een aanzet zijn tot debat en reflectie, in eerste instantie voor opleidingen en mensen in opleidingen (trainers, praktijkbegeleiders, lesgevers, onderzoekers, dienstverleners) en uiteraard ook studenten.

Een opmerking over 'vertalen'. Er zijn bij ons weten geen vertalingen van vroegere Ethische of deontologische codes in het Nederlands bekend. De codes voor sociaal werkers in het Vlaamse werkveld zijn schaars sinds het ter ziele gaan van beroepsverenigingen. In die zin kan een vertaling uit 'International' of 'Global Social Work' inspirerend zijn, zoals ook de Internationale definitie (2000) en de 'Global Definition of Social Work (2014)' hun weg gevonden hebben naar handboeken en opleidingen sociaal werk. Tot nu toe waren er geen vertalingen beschikbaar op de website van de [IASSW](#) of [IFSW](#). Uiteraard is het zinniger een tekst in de 'originele' versie of taal te lezen. Bepaalde woorden, uitdrukkingen en concepten laten zich niet zo eenvoudig omzetten in een andere taal. We hebben een poging gedaan zo dicht mogelijk bij de originele tekst te blijven, niettemin is vertalen ook interpreteren en deden wij vermoedelijk de tekst soms wat geweld aan. Wij staan dan ook uiteraard ook open voor feedback en kritische opmerkingen over de vrijheden die wij ons soms misschien gepermitteerd hebben maar herhalen de doelstelling en onze proeve van vertaling: ethiek terug een plaats geven in het debat over sociaalwerktheorie, opleiding en training en de plaats van sociaal werk in de lokale context. Reflecties uit mondiaal gevoerde debatten in de IASSW en IASW kunnen daar o.i. toe bijdragen en ons toestaan vanzelfsprekendheid af en toe in vraag te stellen.

Denoix Kerger
Arteveldehogeschool Gent
Denoix@arteveldehs.be

IASSW acknowledges the voluntary contribution of Denoix Kerger, senior lecturer at Artevelde University College, Ghent, for the translation of the document.